

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 19 MAI 2020

Après-midi

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

van

DINSDAG 19 MEI 2020

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 16.10 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.

La réunion publique de commission est ouverte à 16 h 10 et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

Les textes repris en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes remis par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 L'impact du COVID-19 sur la justice: débat d'actualité et questions jointes de

- Samuel Cogolati à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'espionnage chinois en Belgique durant la crise du COVID-19" (55005867C)
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le report sine die de procès d'assises à la suite de la crise du coronavirus" (55005885C)
- Laurence Hennuy à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le COVID-19 et les masques pour les citoyens" (55005935C)
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le suivi concernant le recours à l+Belgium par les zones de police" (55006041C)
- Philippe Pivin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les infox sur le COVID-19 recensées par les services de renseignement (SGRS)" (55006062C)
- Özlem Özen à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'absence de droits de visites pour les détenus" (55006078C)
- Sophie Thémont à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La lutte contre la traite des êtres humains pendant la crise du COVID-19" (55006079C)
- Vanessa Matz à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'absence de contacts des détenus avec l'extérieur" (55006148C)
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les tests de l'âge pour les MENA en période de coronavirus" (55006159C)
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La contrebande dans les prisons" (55006191C)
- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La protection du personnel de la Justice pendant la crise du COVID-19" (55006228C)
- Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La pratique du ramadan en prison dans le contexte de la pandémie de COVID-19" (55006247C)
- Nathalie Gilson à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'accueil des MENA" (55006242C)

01 De impact van COVID-19 op justitie: actualiteitsdebat en toegevoegde vragen van

- Samuel Cogolati aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Chinese spionage in België tijdens de COVID-19-crisis" (55005867C)
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het uitstel van assisenprocessen voor onbepaalde duur ingevolge de coronacrisis" (55005885C)
- Laurence Hennuy aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "COVID-19 en de mondkmaskers voor de bevolking" (55005935C)
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opvolging van het gebruik van l+Belgium door de politiezones" (55006041C)
- Philippe Pivin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De waarschuwing voor fake news over COVID-19 door de inlichtingendiensten (ADIV)" (55006062C)
- Özlem Özen aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De

blijvende opschorting van het bezoekrecht in de gevangenissen" (55006078C)

- Sophie Thémont aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De strijd tegen mensenhandel tijdens de COVID-19-crisis" (55006079C)

- Vanessa Matz aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het ontbreken van contacten met de buitenwereld voor gedetineerden" (55006148C)

- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De leeftijdstests voor de NBMV's in tijden van corona" (55006159C)

- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Smokkel in de gevangenissen" (55006191C)

- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De bescherming van het gerechtelijk personeel tijdens de COVID-19-crisis" (55006228C)

- Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het ramadannen in de gevangenis in de context van de COVID-19-pandemie" (55006247C)

- Nathalie Gilson aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opvang van NBMV's" (55006242C)

01.01 Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, la Sûreté de l'État a averti à de multiples reprises les autorités belges des risques que pose l'espionnage chinois en Belgique, dans les domaines médical, militaire et scientifique, plus particulièrement durant cette crise du COVID-19.

Ainsi que le relate la presse et le site d'informations *EU Observer*, les services chinois ont apparemment ciblé le professeur Jean-Luc Gala, connu comme l'homme des masques par le grand public, mais aussi le patron du Centre de Technologies Moléculaires Appliquées (CTMA) de Louvain-La-Neuve, de même que l'ancien chercheur et professeur de la KUL et de la VUB, Martin Zizi.

Quelles mesures ont été mises en place par le gouvernement fédéral pour protéger le CTMA et d'autres laboratoires contre des intrusions et des tentatives d'espionnage de la part du gouvernement chinois ou de la part d'autres pays tiers?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hecke, we hanteren de werkwijze die we gewoon zijn bij actualiteitsdebatten. Wanneer u meer dan één vraag heeft ingediend, mag u uw vragen samen stellen, met een maximale spreektijd van vier minuten.

01.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dat de coronacrisis ook voor Justitie gevolgen heeft, is duidelijk. Voor vele problemen werd intussen wel een tijdelijke oplossing gevonden. Dat blijkt echter niet zo te zijn voor de assisenprocessen in Leuven. Omdat de assisenzaal te klein is om de coronamaatregelen te respecteren, worden assisenprocessen er nu voor onbepaalde tijd uitgesteld, alvast tot na de zomervakantie. Dat is uiteraard geen structurele oplossing, temeer omdat niemand weet hoelang we deze maatregelen nog zullen moeten volgen. Daarover heb ik een aantal vragen.

Hoeveel assisenprocessen zullen voor onbepaalde tijd worden uitgesteld? Zijn er nog andere hoven van assisen die zich in een gelijkaardige situatie bevinden en zaken voor onbepaalde duur moeten uitstellen? Brengt een uitstel voor onbepaalde duur het recht op een eerlijk proces niet in het gedrang? Wilt u zorgen voor een alternatieve oplossing, zodat de assisenprocessen alsnog kunnen plaatsvinden? Zo ja, waaruit kan die oplossing bestaan? Zo neen, waarom niet?

Voor mijn vraag nr. 55006041C over I+Belgium verwijst ik naar de tekst van de vraag zoals ik die heb ingediend.

Eind april vaardigde het College van procureurs-generaal een nieuwe omzendbrief 14/2020 uit over "de diverse maatregelen inzake strafprocedure en strafuitvoering van straffen in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19." Daaruit blijkt dat voor de opvolging van de maatregel van 'onderbreking van de strafuitvoering' en de vervroegde invrijheidstelling, gebruik wordt gemaakt van I+Belgium.

Nochtans stelde het College van procureurs-generaal eerder dit jaar in deze Commissie dat uitgerekend I+Belgium niet door alle politiezones gebruikt wordt. Voorzitter Erwin Dericourt stelde op 8 januari 2020: "Niet alle politiezones zijn evenwel bereid om het instrument gekend onder de benaming I+Belgium te implementeren". Hij zou u daarover aangeschreven hebben.

Ik heb daarom voor u volgende vragen:

De politiediensten moeten gebruik maken van I+Belgium om genoemde maatregelen op te volgen. Weet u of I+Belgium zoals voorzien gebruikt wordt door de politiezones in ons land? Zijn politiediensten verplicht I+Belgium te gebruiken?

Is het correct dat niet alle politiezones I+Belgium wensen of wensten te gebruiken? Wat is daarvoor de reden? Welke gevolgen heeft het niet gebruiken van I+Belgium in de praktijk voor de levensbelangrijke opvolging van genoemde maatregelen?

Wat was de strekking van het schrijven van voorzitter Dernicourt, en welke stappen heeft u sindsdien ondernomen?

Omzendbrief 14/2020 stelt dat geen enkel wettelijk of reglementair kader voorziet in een opvolging door de justitiehuizen. Wat is daarvoor de reden? Wil u dit kader aanpassen? Waarom wel of niet?

Uit een antwoord (SV 377) van uw collega, de minister van Binnenlandse Zaken, bleek dat er geen nationale richtlijnen bestaan voor I+Belgium. Is dat nog steeds het geval? Acht u zulke richtlijnen noodzakelijk? Waarom wel of niet? Welke stappen wilt u in deze nemen?

Uit hetzelfde antwoord bleek dat de link tussen de ANG en I+Belgium, waarnaar de omzendbrief ook verwijst, in februari wel klaar was maar niet geoperationaliseerd werd. Is dat nog steeds het geval? Zo ja, wat is daarvoor de reden? Welke gevolgen heeft dat voor de opvolging? Tegen wanneer zal deze link geoperationaliseerd zijn?

De **voorzitter**: Mevrouw Laurence Hennuy is niet aanwezig voor haar vraag nr. 55005935C. Ook de heer Philippe Pivin is niet aanwezig voor zijn vraag nr. 55006062C.

Mevrouw Özlem Özen is niet aanwezig voor het stellen van haar vraag nr. 55006078C. Mevrouw Sophie Thémont heeft zich laten verontschuldigen.

Ook mevrouw Vanessa Matz zie ik niet voor haar vraag nr. 55006148C.

Ik geef nu het woord aan de heer Segers voor zijn vraag over de leeftijdstests voor de NBMV's in tijden van corona.

01.03 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de minister, uw antwoord tijdens de vorige commissievergadering op mijn vraag hierover deed meer vragen rijzen.*

U zei: "De Dienst Voogdij doet er wel alles aan om de medische leeftijdsonderzoeken vanaf 11 mei terug in beperkte mate te hernemen." Wat is hiervan de stand van zaken? Hoeveel leeftijdstests werden sindsdien afgenomen? Werd dit volledig hernomen of 'in beperkte mate'? Met welke criteria?

U zei dat de FOD Justitie op dat ogenblik enkel voor dringende gevallen testen kon laten uitvoeren. Wat werd beschouwd als dringend?

U zei: "Waar er volgens de Dienst Voogdij opvang nodig was voor deze jongeren vond ze deze bij ngo's of diensten van de Gemeenschappen of werden ze via de onlineregistratie van de asielaanvragen naar het aanmeldcentrum georiënteerd." Het is dus blijkbaar de Dienst Voogdij die de zogenaamde 'kwetsbaarheid' beoordeelde.

Welke specifieke criteria hanteerde de Dienst Voogdij daarbij? Gebeurde dit louter op basis van de informatie in de signalementsfiche?

U zei "De psychoaffectieve gesprekken waarvan u spreekt zijn niet gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde methodes en worden bijgevolg niet gebruikt.

Wat is de foutenmarge van de huidige leeftijdstests?

Hoe definieert u hier wetenschappelijk?

Vorige keer verwees ik al naar modellen van leeftijdsbepalingen die worden toegepast in bijvoorbeeld Australië en Ierland. Heeft u dit en andere good practices al onderzocht? Bent u werkelijk van oordeel dat er geen wetenschappelijke good practices bestaan?

De *Guidance Note* van EASO over leeftijdsbepaling bepaalt hierover onder andere het volgende: "The APD

recast specifies that if, following general statements or other relevant indications, Member States have doubts concerning the applicant's age, they may use medical examinations within the framework of the examination of an application for international protection to determine the age of unaccompanied children. As psychological development and the maturity of the applicant are essential aspects to be explored during the process, a psychosocial assessment should be selected before other methods."

Bent u dan van oordeel dat ook de 'Guidance Note' van EASO als niet-wetenschappelijk moet afgedaan worden?

Welke stappen zal u op korte termijn zetten om werk te maken van deze multidisciplinaire leeftijdsbepaling met het oog op een volgende periode van verstrengde maatregelen én duurzaam gebruik erna?

01.04 Katja Gabriëls (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, ik hoor het geluid van een andere commissievergadering weerklinken. Op die manier kan ik mijn vraag niet stellen. Daarom verwijs ik naar de schriftelijk ingediende vraag.

Mijnheer de minister, smokkel in de gevangenissen is van alle tijden, dat weten we allemaal. Als we de frequentie van berichtgeving in de pers bekijken, lijkt het echter alsof het fenomeen de laatste maanden substantieel toeneemt. Dit heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met de coronamaatregelen in de gevangenissen. Aangezien bezoek niet meer is toegestaan worden methodes om drugs en verboden voorwerpen binnen te smokkelen opzichtiger. Een kleine bloemlezing:

Gevulde tennisballen en mandarijnen over de gevangenis muur in Antwerpen.

Het inschakelen van tieners om pakketjes over de muren te gooien in Leper en Leuven.

In Mechelen worden vanuit een aangrenzend park drugs en mobiele telefoons over de muren geworpen.

Enkele dagen geleden crashte er zelfs een drone in de gevangenis van Vorst. Het toestel was overladen met verdovende middelen.

In het geval van Mechelen engageerde de Regie der Gebouwen zich in februari al om verschillende technologische en infrastructurele oplossingspistes te onderzoeken voor de problematiek. Het ziet er naar uit dat de situatie in de gevangenissen niet onmiddellijk zal terugkeren naar de toestand voor coronatijden.

Ik heb dus volgende vragen voor u.

Ondervindt u een stijging van dergelijke smokkelmethodes in onze gevangenissen? Krijgt u hier input over vanuit het gevangeniswezen?

Zijn er behalve de opgesomde nog andere feiten bekend?

Heeft men in één of meerdere gevallen kunnen nagaan voor wie de smokkelwaar bestemd was?

Welke gevolgen riskeert de bestemming, als hij bekend is? En wat riskeert de "leverancier", als we die zo mogen noemen?

Kwamen er vruchtbare oplossingen uit het onderzoek van de Regie der Gebouwen in de Mechelse case?

Indien ja, welke?

Is het een mogelijkheid deze oplossingen breder te implementeren om de smokkelproblematiek tegen te gaan?

De **voorzitter**: De heer Nabil Boukili is niet aanwezig voor het stellen van zijn vraag nr. 55006228C.

01.05 Khalil Aouasti (PS): Madame la présidente, tout comme ma collègue, j'entends des retours de son désagréables rendant la chose assez compliquée. Dans ce cadre, je vais m'en référer à ma question telle qu'elle avait été envoyée à M. le ministre et telle qu'elle a été posée. J'écouterai la réponse.

Monsieur le ministre, le 23 avril a marqué, pour de nombreux Belges, le début du mois de Ramadan.

Ce mois et la pratique spirituelle qui l'accompagne, ont pris place cette année dans un cadre exceptionnellement difficile qui a engendré, pour des motifs sanitaires, une nécessité de confinement pour la population et des mesures importantes d'organisation dans les prisons engendrant une absence de visite et une organisation des services pénitentiaires plus difficile.

Et pourtant, la nécessité d'organiser cette période au mieux afin de concilier détention, libertés individuelles et garanties sanitaires est une évidence.

Nous savons, en effet, que l'épidémie de Covid-19 a exacerbé les tensions en prison, notamment suite au manque de personnel et à une détérioration des conditions de vie des détenus.e.s.

L'exercice, au mieux des possibilités de chaque établissement pénitentiaire, pour chaque détenu.e.s de sa liberté de conscience se doit donc d'être garanti.

Habituellement, les autres années, les prisons proposaient aux détenu.e.s souhaitant suivre le Ramadan, de distribuer le repas après le coucher du soleil. Cependant, en raison des mesures de sécurité liées au coronavirus, vous avez spécifié que le personnel étant moins présent, toutes les prisons n'étaient dès lors pas en mesure de fournir des repas tardifs. Toutefois, les détenu.e.s auraient eu la possibilité de recevoir des paquets spéciaux (biscuits, dattes...) pouvant être livrés par l'Exécutif musulman Belgique (EMB).

Monsieur le Ministre, permettez-moi donc de vous poser les questions suivantes:

- Comment s'est déroulée la pratique du ramadan au sein des prisons? Pouvez-vous nous dresser un bilan global? Des problèmes ou incidents ont-ils été identifiés?*
- A-t-il été possible de distribuer des repas tardifs dans tous les établissements pénitentiaires?*
- Sinon, d'autres mesures particulières ou alternatives ont-elles été prises comme l'accès à la cantine pour les détenu.e.s concernées, afin de permettre à chacun de jouir de cette liberté dans un cadre serein et apaisé?*
- Les détenus ont-ils été autorisés à recevoir les paquets livrés par l'EMB ou par les proches?*

Je vous remercie pour vos réponses.

La **présidente**: Nous arrivons à la question de Mme Gilson sur l'accueil des MENA.

01.06 Nathalie Gilson (MR): (...)

La **présidente**: Nous avons pas mal de problèmes informatiques aujourd'hui. Nous ne vous entendons pas...

01.07 Nathalie Gilson (MR): Monsieur le ministre, l'Union européenne, à travers ses États membres, a fait de la relocalisation des mineurs étrangers non accompagnés (MENA) une question politique prioritaire. Cette initiative prise par certains États membres prévoyait un plan de relocalisation de 1 600 MENA qui séjournaient dans des îles grecques. Malheureusement, il s'agit de mineurs qui se retrouvent sans accompagnement dans des camps de réfugiés.

Je me réjouis que le gouvernement belge ait décidé d'accueillir 18 mineurs. Certains ont moins de 14 ans et sont donc très jeunes. C'est un geste louable de solidarité et d'engagement. Je tiens à le souligner. Malgré la crise sanitaire et la saturation du réseau d'accueil, la Belgique fait un effort supplémentaire. Dès l'arrivée des mineurs, des besoins particuliers doivent être satisfaits. Ils doivent bénéficier d'une protection sociale, recevoir une aide juridique, voire psychologique. Dans ce long processus à la fois administratif et de régularisation, le service des Tutelles joue un rôle important. En effet, ce service est chargé de prendre contact avec les centres d'hébergement et d'attribuer un tuteur au mineur afin qu'une solution durable soit trouvée pour lui. Il est donc très important que le tuteur soit attribué au mineur très rapidement.

En effet, cela peut évidemment avoir des conséquences pour le bon déroulement de la prise en charge de ce mineur non accompagné.

Monsieur le ministre, comment l'accueil des 18 mineurs est-il envisagé? La procédure MENA, prévue par la loi du 12 septembre 2011, s'appliquera-t-elle à l'ensemble des 18 mineurs d'âge?

Vu la crise sanitaire que nous traversons et l'urgence dans laquelle ces 18 mineurs doivent être accueillis, pouvez-vous nous assurer que les tuteurs seront désignés dans les délais impartis?

Enfin, le service des Tutelles est-il en mesure d'accomplir pleinement ses missions de coordination avec les autorités compétentes en la matière?

01.08 Koen Geens, ministre: Madame la présidente, je commence par répondre à la question de M. Cogolati sur l'espionnage des Chinois. S'agissant de cet espionnage, je dois indiquer que, pour des raisons évidentes, liées à la spécificité même du travail de renseignement, le gouvernement ne communique pas sur des dossiers concrets qui relèvent du travail des services de renseignement.

Je peux néanmoins vous confirmer que la Sûreté de l'État travaille aussi sur la protection du potentiel économique et scientifique qui relève également de ses compétences. Si, au cours de ses enquêtes, la Sûreté constate des activités qui pourraient nuire à des institutions situées en Belgique, des mesures sont mises en place. Elles visent, par exemple, à sensibiliser les entités susceptibles d'être visées par des manœuvres qui leur seraient nuisibles. Des mesures d'entrave peuvent également être mises en place à

l'encontre des acteurs qui mettraient en danger les intérêts de la Belgique.

Ik kom bij de vraag van de heer Van Hecke over het uitstel van assisenprocessen. Voor het ressort Brussel zijn twee assisenzaken uitgesteld naar september en oktober 2020. Voor het ressort Antwerpen werden 13 zaken uitgesteld naar september en de opeenvolgende maanden. In Gent is geen enkele zaak uitgesteld. In Bergen werd een eerder uitgestelde zaak behandeld vanaf 11 mei. Met inachtneming van de sanitaire maatregelen is die zaak vlot verlopen. Een andere zaak moet nog worden gefixeerd. In het ressort Luik werden vijf zaken uitgesteld die vanaf september zullen worden benaarstigd. Een zesde, minder dringende zaak is uitgesteld naar een datum in 2021, die nog niet is bepaald.

Een gebeurlijk uitstel voor onbepaalde duur betekent alleen maar dat er nog geen exacte datum is. De fixatie gebeurt dan op korte termijn. Het College van procureurs-generaal deelt mee dat het recht op een eerlijk proces binnen een redelijke termijn niet in het gedrang is.

Elke overheid heeft zich noodgedwongen moeten schikken naar de inperkingsmaatregelen, hetgeen dus een tijdelijke overmacht betekent. De zetel en het openbaar ministerie zijn voor mogelijke logistieke en sanitaire maatregelen in voortdurend contact met de bevoegde diensten van de FOD Justitie.

Ik wil u nog graag meegeven dat artikel 115 van het Gerechtelijk Wetboek toelaat dat de hoven van assisen zitting houden in andere plaatsen van het ressort dan de hoofdplaats van de provincie, wat toelaat om voor bepaalde assisenzaken gebeurlijk meer geschikte en aan corona aangepaste omstandigheden te vinden.

M. Aouasti m'a interrogé au sujet de la pratique du ramadan en prison dans le contexte de la pandémie COVID-19. Toutes les prisons belges sont en mesure de servir un repas tardif durant le ramadan, à l'exception de celle de Lantin, qui ne dispose pas de personnel en suffisance en cette période de crise sanitaire.

Je note cependant que, dans son communiqué du 15 avril, l'Exécutif des Musulmans de Belgique estime qu'"en raison de la réduction actuelle du personnel au sein des établissements pénitentiaires, la distribution des repas aux détenus de confession musulmane ne sera pas assurée le soir au moment de la rupture du jeûne, comme c'est habituellement le cas les autres années. Dans ce contexte, si les détenus rencontrent des difficultés pour observer le jeûne dans des conditions normales, ils peuvent exceptionnellement le rompre et le reporter ultérieurement."

Les détenus peuvent toujours recevoir la visite individuelle des conseillers des cultes dans des locaux qui permettent de respecter la distanciation sociale. Il peut s'agir des parloirs, des salles de cours ou d'autres pièces polyvalentes – de préférence, celles qui sont situées dans les unités où les détenus séjournent, en vue de limiter au maximum les déplacements. Afin de continuer à garantir l'assistance morale et spirituelle aux détenus en cette période de crise, l'Exécutif des Musulmans de Belgique a par ailleurs activé une ligne téléphonique gratuite à destination de ceux qui souhaitent bénéficier d'un temps d'écoute et de soutien ou poser des questions à un imam ou conseiller islamique. Deux numéros 0800 – l'un pour les francophones et l'autre pour les néerlandophones – sont aussi joignables chaque jour, sauf le samedi, de 10 h à 18 h 30.

Toutes les cantines sont accessibles et en mesure de faire face à la demande. Les colis livrés par l'Exécutif sont centralisés à Bruxelles. La Direction générale des Établissements pénitentiaires s'est elle-même chargée de leur répartition au sein des établissements en fonction des besoins. La remise de colis de nourriture aux détenus par leurs familles n'est pas autorisée. Aucun incident n'a été signalé.

Mevrouw Gabriëls, dan kom ik aan uw vraag over het gevangeniswezen en de smokkel. Er zijn inderdaad meer meldingen over het smokkelen van drugs via het gooien van pakketjes over de muur of de draad. Enkele dagen geleden kwamen er twee pakketten terecht op de wandeling van de gevangenis van Dendermonde. Ook die van Merksplas werd daarmee recent geconfronteerd.

De gedetineerde die bestemming was van de drugs die via een drone terecht kwamen in de gevangenis van Vorst is gekend en daarvoor bijkomend onder aanhoudingsmandaat geplaatst door de onderzoeksrechter. Er loopt eveneens een tuchtprocedure. De drone, waarvan de afzender nog niet werd geïdentificeerd, is in beslag genomen en het onderzoek loopt verder.

Dergelijke incidenten worden steeds intern onderzocht en de gerechtelijke autoriteiten worden op de hoogte gebracht. Met het oog op het voorkomen van dergelijke feiten is er overleg tussen de verschillende

overheden, het gevangeniswezen, de Regie der Gebouwen, de lokale besturen en de politie. Zo voert in elke gevangenis waar de problematiek rijst, de centrale dienst bevoegd voor veiligheid en infrastructuur een onderzoek. Samen met voornoemde overheden wordt dan beslist welke infrastructuurwerken nodig zijn en welke beveiligingsinstallaties dienen te worden geplaatst of uitgebreid. Concreet voor de gevangenis van Mechelen, waar reeds enkele maanden dergelijke problemen rijzen, zou een hoge draad worden geplaatst langs het terrein van de wandeling. Ook de installatie van intelligente camera's met bewegingsdetectie ligt ter tafel.

Mijnheer Van Hecke, u had een vraag over I+Belgium. Daarmee zijn wij aangekomen aan de strafuitvoering en zijn wij niet meer bij het gevangeniswezen. Het is de operationele benaming van het geïntegreerd voorwaardenregister dat gecreëerd werd door de wet van 5 mei 2019. Deze wet maakt het voorwerp uit van de omzendbrief nr. 03/2020 van het College van procureurs-generaal. Het gebruik van dit informaticasysteem is verplicht voor de politiediensten.

De Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen (DRI) meldt mij dat gebruikers-ID's voor I+Belgium werden aangemaakt voor een voorlopig totaal van 19.165 gebruikers bij de lokale politie en 2.669 gebruikers bij de federale politie.

Op het vlak van de uitrol is het laatste arrondissement dat van Antwerpen, waar de volledige instap momenteel, onder meer door COVID-19, wat vertraging oploopt. Het feit dat een beperkt aantal politiezones I+Belgium in hun werkprocedures nog niet volledig hebben ingeburgerd, betekent niet dat zij niet in staat zijn om kennis te nemen van de beslissingen die door de gerechtelijke overheden in het I+Belgium-systeem werden ingevoerd.

Begin dit jaar vestigde de voorzitter van het College van procureurs-generaal mijn aandacht op het feit dat de politie van Antwerpen sterk aandrong op de integratie van I+Belgium in hun mobiele toepassing, Focus. De DRI meldt volop bezig te zijn met de voorbereiding van die integratie.

De COL 3/2020 geeft aan dat I+Belgium een tijdelijk kader bewerkstelligt, in afwachting van de integratie van het gebruik ervan in de gemeenschappelijke omzendbrief COL 11/2013, die de volledige informatieflex regelt met betrekking tot de verschillende modaliteiten van vrijheid onder voorwaarden. I+Belgium is sinds maart 2020 verbonden met de ANG.

Met betrekking tot uw vierde vraag, mijnheer Van Hecke, verwijs ik u graag naar mijn antwoord op vraag nr. 55005742C van mevrouw Rohonyi in de commissievergadering van 6 mei 2020. Samengevat komt het erop neer dat aan de COVID-19-maatregelen geen geïndividualiseerde voorwaarden zijn verbonden die te maken hebben met de reclassering en dus een begeleidende taak van de justitiehuizen vereisen.

Ik kom nu bij de vraag van de heer Segers over de niet-begeleide minderjarigen. Sinds de vorige commissievergadering van 6 mei 2020 zijn negen leeftijdstests afgenomen. Er wordt momenteel voorrang gegeven aan jongeren die in de observatie- en oriëntatiecentra verblijven, en aan jongeren die in een andere EU-lidstaat bekend zijn.

Ter aanvulling van mijn antwoord tijdens de vorige commissievergadering kan ik u mededelen dat leeftijdsonderzoeken bij jongeren die zich aan de grens of in een gesloten centrum bevinden, als dringend moeten worden beschouwd.

De kwetsbare jongeren kunnen terecht bij Fedasil. Het gaat hier over meisjes, potentiële slachtoffers van mensenhandel, jongeren onder de 16 jaar of jongeren met medische of psychische problemen. Voor de 16- en 17-jarige jongens die niet onder de kwetsbare criteria vallen, zoekt de Dienst Voogdij een andere oplossing. Dat gebeurt steeds aan de hand van een overleg met de signalerende overheid. Inmiddels liet Fedasil weten dat ook die jongeren via het aanmeldcentrum van het Klein Kasteeltje kunnen worden opvangen.

Medische leeftijdsonderzoeken zijn ook in België het laatste middel om de leeftijd te bepalen. In eerste instantie vindt een gesprek plaats, waarbij onder meer wordt gevraagd of de betrokkene identiteitsdocumenten bij zich heeft. Die elementen zijn dan bepalend om al dan niet over de leeftijd te twifelen. Is er twijfel, dan schrijft de programmawet van 24 december 2002 voor dat door een arts een medisch onderzoek moet worden uitgevoerd om de minderjarigheid aan te tonen.

Psychoaffectieve tests zijn niet geschikt om het onderscheid tussen minderjarigheid en meerderjarigheid te maken, aangezien zij enkel de maturiteit van een persoon nagaan, wat ook door de Orde van geneesheren werd bevestigd.

De methodische leeftijdsonderzoeken hanteren foutenmarges tot 2,5 jaar. De ondergrens van de foutenmarge wordt steeds gebruikt om te bepalen of iemand ouder of jonger is dan 18 jaar. Die methode wordt internationaal aangezien als de beste methode.

Er vinden in de verschillende universitaire ziekenhuizen, waaronder die van Leuven en Gent, onderzoeken plaats om de methode van leeftijdsbepaling nader te verfijnen. De Dienst Voogdij volgt die evoluties nauwgezet op.

Er is mij geen wetenschappelijke studie bekend die stelt dat op basis van gesprekken kan worden uitgemaakt of een persoon ouder of jonger dan 18 jaar is. Dat is steeds een zeer subjectieve interpretatie.

Uit de documenten van het European Asylum Support Office over de bestaande praktijken in de EU-landen blijkt dat bijna alle lidstaten de medische leeftijdsonderzoeken toepassen en slechts enkele de psychoaffectieve. De huidige Belgische praktijk is dus effectief en in lijn met de wetgeving en de internationale aanbeveling. Er is geen noodzaak om die aan te passen.

J'en arrive ainsi à la question de Mme Gilson au sujet de l'accueil des MENA et de la relocalisation des mineurs des îles grecques. Le service des Tutelles a déjà été contacté par Fedasil afin d'organiser au mieux l'arrivée de ce groupe de mineurs très vulnérables. L'accueil sera pris en charge par Fedasil et par les Communautés. Ils seront d'abord hébergés dans les centres d'observation et d'orientation. Ensuite, ils seront transférés dans un lieu d'accueil adapté à leurs besoins.

Le service des Tutelles est tout à fait en mesure d'accomplir ses missions légales, même durant la crise sanitaire. Il reste joignable 24 heures sur 24 et prend en charge tous les mineurs étrangers non accompagnés signalés en Belgique. Il va donc veiller à la désignation d'un tuteur, dès l'arrivée des mineurs en Belgique.

Le service des Tutelles n'accuse pas de retard en la matière. Il a d'ailleurs procédé à des désignations tout au long de la crise sanitaire. Au total, on a ainsi enregistré plus de 220 désignations pour les mois de mars, avril et mai.

Pour ce qui concerne la procédure à initier, une procédure d'asile a, en principe, déjà été introduite par les mineurs dont question. Chaque situation sera évaluée par les tuteurs, et une autre procédure sera introduite, si nécessaire.

01.09 Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre courte réponse.

Je pense que nous devons, spécialement pendant cette période de COVID-19, faire attention et le gouvernement doit en particulier veiller à la sécurisation des institutions scientifiques et des laboratoires qui sont en première ligne dans la lutte contre la pandémie, et donc tout faire pour entraver les tentatives d'espionnage de la part de gouvernements étrangers, et en particulier ici du gouvernement chinois, puisqu'il semblerait que ces tentatives d'espionnage sont bien attestées.

01.10 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank u voor de antwoorden.

Wat het uitstel van de assisenzaken betreft, zie ik een hoog cijfer voor het ressort Antwerpen, namelijk 13. Dat is een groot verschil met de ressorten Gent, Brussel en Luik. Hoe zal men het concreet aanpakken in het ressort Antwerpen? U hebt aangegeven dat men op zoek kan gaan naar een andere locatie en dat de wet dat ook toelaat. Mij is het niet duidelijk hoe men dat concreet gaat doen voor 13 zaken.

Wat I+Belgium betreft, is het opvallend dat het systeem blijkbaar niet werkt in Antwerpen. U hebt gezegd dat dit geen belemmering vormt maar hoe gebeurt de opvolging dan? Welk alternatief wordt er gehanteerd in Antwerpen? Ook dat werd niet echt duidelijk in uw antwoord en ik hoop dus daar nog wat meer informatie over te kunnen krijgen.

01.11 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de minister, het verheugt mij dat er inzake de opvang een serieuze stap vooruit is gezet. Ik kan mij tevens niet van de indruk ontdoen dat we hier een gemeenschappelijke bezorgdheid hebben. Wellicht betreft u ook wat er is gebeurd, want de Dienst Voogdij kan hier een goede rol in spelen.

Verder meen ik dat u ook wel zult beseffen dat uw antwoord van vorige keer wat kort door de bocht ging. Het zou immers niet wetenschappelijk zijn. Ook dit antwoord ontgoocht mij enigszins, want ik meen dat er echt wel meer mogelijk is. U hanteert een te enge interpretatie als het erom gaat wat precies wetenschappelijk is. In de voorbeelden die ik heb aangehaald zoals in Australië, gaat het wel degelijk om een gevalideerde methode. Het lijkt mij dan ook gewoon fout om te beweren dat dit niet wetenschappelijk zou zijn.

Ik heb u ook horen verwijzen naar andere Europese praktijken, maar ik blijf benieuwd of het Australische model werd onderzocht. Het lijkt mij de moeite om dat eens te bekijken. De kans is groot dat er nog een periode met verstrenge maatregelen aanbreekt en het zou een goed idee zijn om op dat ogenblik helemaal klaar te staan. In die zin kan deze crisis een opportuniteit zijn om de leeftijdstest wel degelijk op punt te stellen en daarmee te experimenteren. Ik roep u op om daarmee aan de slag te gaan en te kijken naar andere landen waar dat wel degelijk lijkt te werken.

U heeft de foutenmarge aangewezen die er bestaat bij de huidige leeftijdstest. In andere landen blijkt dat op basis van psychoaffectieve testen in dezelfde lijn te liggen of zelfs lager te zijn. Waarom dan de koudwatervrees om dat te bekijken? Ik begrijp dat niet zo goed. Ik hoop dat daar toch stappen in kunnen worden gezet.

01.12 Khalil Aouasti (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie. Mes questions étaient assez précises, tout comme vos réponses.

Je me réjouis de savoir qu'il n'y a pas eu d'incident en prison, et qu'à l'exception de la prison de Lantin, tout a pu être organisé au mieux pour chacun en fonction des différentes convictions philosophiques. Je suis heureux d'entendre que cela s'est bien passé, car nous savions que nous étions dans un contexte de tensions. Tant mieux pour tout le monde.

01.13 Nathalie Gilson (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je suis vraiment désolée de ne pas pouvoir activer ma caméra.

Je vous remercie vivement pour ces réponses qui sont très rassurantes quant à la prise en charge de ces mineurs non accompagnés par les services des Tutelles.

01.14 Minister Koen Geens: Mevrouw de voorzitter, ik zou de heer Van Hecke onder voorbehoud de volgende informatie willen geven. Als ik het goed heb, is de stock van 13 assisenzaken in Antwerpen het gevolg van een lang opgebouwde achterstand, die men met bekwame spoed aan het inhalen was. Dit heeft niet zozeer te maken met de coronacrisis, alleen was men zinnens om heel wat werk te verzetten in deze maanden. Door de crisis is dat niet gelukt.

01.15 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor de verduidelijking.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opsluiting van geïnterneerden in de gevangenis" (55005812C)

02 Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La détention d'internés en prison" (55005812C)

02.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dat geïnterneerden in ons land ondanks herhaalde veroordelingen door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en ondanks duidelijke wettelijke bepalingen nog al te vaak worden opgesloten in de gevangenis, is helaas geen nieuws. Dat is absoluut onwettig, maar het blijft gebeuren.

Eind 2019 zaten er volgens het jaarverslag van dat jaar van de federale Ombudsman immers nog

363 geïnterneerden in de gevangenis. Dat is zelfs een lichte stijging ten opzichte van 2018. De opening van de forensische psychiatrische centra in Gent en Antwerpen in 2014 en 2017 volstaat dus blijkbaar niet. Daarover heb ik een aantal vragen.

Hoe komt het dat in ons land nog steeds geïnterneerden in de gevangenis worden opgesloten?

In 2019 waren meer geïnterneerden opgesloten in de gevangenis dan in 2018. Wat is de oorzaak van deze stijging?

Welke stappen hebt u de voorbije jaren ondernomen om een einde te stellen aan de opsluiting van geïnterneerden in de gevangenis?

Welke stappen wilt u ondernemen om hier zo snel mogelijk een einde aan te stellen? Welke maatregelen wilt u nemen, en tegen wanneer?

02.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Van Hecke, conform de interneringswet van 5 mei 2014 is het wettelijk mogelijk dat er nog geïnterneerden in de afdelingen verbonden aan de penitentiaire instellingen verblijven. Dit kan in de psychiatrische annex of in een afdeling ter bescherming van de maatschappij, naargelang de situatie.

Er zijn nog steeds wachtlijsten voor een opvang in de reguliere psychiatrische zorgstructuren en -instellingen. Het is trouwens, zoals gezegd, volkomen wettelijk dat de Kamer voor de Bescherming van de Maatschappij geïnterneerde personen plaatst in afdelingen ter bescherming van de maatschappij, zowel binnen EPI, zoals in Merksplas en in Paifve, als buiten EPI, zoals in Les Marronniers in Doornik. Het zorgaanbod is daar volgens de normen beschikbaar.

Het aantal geïnterneerden in de penitentiaire inrichtingen is sinds 2014 drastisch verminderd en meer dan gehalveerd, onder meer door de ingebruikname van de Forensische Psychiatrische Centra (FPC's) in Gent en Antwerpen en het ruimere aanbod in het reguliere zorgcircuit.

Dat er in 2019 een aantal geïnterneerden meer zijn in de penitentiaire instellingen dan het jaar ervoor kan te maken hebben met het feit dat de verminderde turn-over in het kader van een behandelproces in bijvoorbeeld deze FPC's, dat in sommige gevallen toch enkele jaren duurt, de uitstroom in de gevangenis het jaar voordien heeft geremd. Er is tevens een stijgende tendens van het aantal nieuwe beslissingen tot internering vastgesteld.

Justitie blijft in samenwerking met Volksgezondheid voor de geïnterneerden voluit inzetten op nieuwe capaciteiten met 860 extra plaatsen. In het kader van het Masterplan Internering zullen er nieuwe FPC's worden opgericht in Aalst voor 120, in Paifve voor 250 en in Waver voor 250 geïnterneerden. Daarnaast voorziet het masterplan ook in 240 plaatsen in de bestaande forensische of reguliere zorginstellingen. Deze plaatsen worden vooral voorzien voor mensen met een bepaalde problematiek die moeilijk toegang vinden tot een gepast zorgaanbod. Het gaat dan bijvoorbeeld over dubbeldiagnose met verslavingsproblematiek en psychiatrische problematiek, seksueel delinquenten, verstandelijke beperkingen en dergelijke.

Ten slotte dient de verdere uitbouw van de mobiele equipes ervoor te zorgen dat begeleiding en behandeling ook binnen de eigen thuisleefomgeving meer voorhanden zijn voor de geïnterneerden vrij op proef.

Wat de verdere uitstroom betreft, geef ik graag nog de volgende informatie mee. Begin 2019 is de directe financiering voor geïnterneerde personen met een handicap van start gegaan.

In functie van een betere doorstroming naar een gepaste en minder beveiligde omkadering is bijkomend budget voorhanden om bepaalde geïnterneerde personen met een erkende handicap, die nu nog in een beveiligde setting verblijven, te oriënteren naar andere lowsecurity-instellingen.

02.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk inderdaad dat het probleem vooral te vinden is bij de uitstroom uit de FPC's. Als die uitstroom stopt, kunnen er uiteraard geen nieuwe geïnterneerden binnenkomen of veel trager, waardoor meer geïnterneerden in de gevangenis moeten verblijven.

Ik hoop dat, naast de uitbreiding van de capaciteit die u hebt overlopen, ook de uitstroom na behandeling in het FPC vlotter zal verlopen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De terugbetaling van onterecht betaalde verkeersboetes" (55005814C)

03 Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le remboursement des amendes routières payées indûment" (55005814C)

03.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, begin 2018 werd de website www.verkeersboetes.be gelanceerd. Daar kunnen burgers hun boete online betalen. Er doken echter problemen op en mensen betaalden hun boete soms onterecht dubbel of betaalden te veel. Zij moesten lang wachten op een terugbetaling en kregen geen informatie over hun dossiers.

Intussen zijn bepaalde problemen opgelost, maar volgens het jaarverslag 2019 van de federale Ombudsman wachten nog steeds 5.000 mensen op een terugbetaling. De Ombudsman noemt dat terecht onaanvaardbaar.

Ik heb hierover voor u de volgende vragen, mijnheer de minister. Kunt u bevestigen dat nog steeds 5.000 mensen op een terugbetaling wachten? Hoe lang wachten deze mensen al op een terugbetaling? Wat is de gemiddelde wachttijd? Wat is de reden voor het uitblijven van deze terugbetalingen? Welke stappen wilt u ondernemen om deze mensen zo snel mogelijk terug te betalen? Tegen wanneer zullen alle terugbetalingen ten laatste voltooid zijn?

03.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Van Hecke, een groot deel van de terugbetalingen werd reeds uitgevoerd. Een aantal is gelinkt aan technische problemen, waarvoor de overheid bijkomende informatie nodig heeft vanwege de burger zelf of vanwege de bancaire sector.

Bovendien wordt voor terugbetalingen boven een bepaald bedrag eerst een controle gedaan door de FOD Financiën om na te gaan of er geen andere openstaande schulden zijn ten aanzien van de overheid. Zodra de nodige info verkregen is en de nodige controles positief zijn, worden de terugbetalingen consequent uitgevoerd.

Terugbetalingen waarvoor geen bijkomende controles nodig zijn, worden sinds het eerste trimester van 2019 twee weken na de verkeerde betaling automatisch gedaan. Dankzij de gedane investeringen kan de instroom sterk worden beperkt en dienen de burgers niet lang te wachten op de terugbetaling. Tegen de zomer moet alle informatie ontvangen zijn om de laatste en meest complexe dossiers van 2019 weg te werken.

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het is belangrijk dat die problematiek aandacht heeft gekregen in het jaarverslag van de Ombudsman. Dat wil immers zeggen dat er problemen waren die de moeite waard waren om door hem te worden behandeld en om ze een plek in het jaarverslag te geven. Het is een goede zaak dat alles tegen de zomer opgelost zal zijn, maar voor sommigen was het toch wel vrij lang wachten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Samengevoegde vragen van

- **Koen Metsu aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opvolging van vrijgelaten terroristen" (55005863C)**

- **Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De vrijlating van veroordeelde terroristen en geradicaliseerde gedetineerden" (55006005C)**

- **Philippe Pivin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het onderzoek van het Egmont Institute naar recidivisme bij Belgische terreurveroordeelden" (55006063C)**

04 Questions jointes de

- **Koen Metsu à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le suivi**

des terroristes libérés" (55005863C)

- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La libération de terroristes condamnés et de détenus radicalisés" (55006005C)

- Philippe Pivin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'étude de l'Institut Egmont relative à la récidive chez les terroristes belges condamnés" (55006063C)

04.01 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de minister, zestig veroordeelde terroristen en geradicaliseerde gedetineerden mogen in 2020 en 2021 de gevangenis verlaten. De zestig mensen die voor eind 2021 de gevangenis mogen verlaten waren veroordeeld voor terrorisme of zaten in de gevangenis voor andere feiten, maar werden door onze veiligheidsdiensten ook gevolgd wegens radicalisme.*

Mijn collega Hans Bonte heeft in de vorige legislatuur hier vaak voor gewaarschuwd en van ons wetsvoorstel bent u op de hoogte.

Ik heb hierover volgende vragen.

Welke voorbereidingen werden/worden er getroffen voor het vrijlaten van veroordeelde terroristen en geradicaliseerde gedetineerden?

Over hoeveel terroristen en gedetineerden gaat het precies en wanneer komen ze vrij?

Bereidt u nog maatregelen voor aansluitend op de vrijlating om de opvolging sluitend te maken?

Een onderzoeker bij de Brusselse denktank Egmontinstituut onderzocht het recidivepercentage op basis van 557 gevallen van jihadist-terroristen die in België zijn veroordeeld sinds de jaren 90. Het recidivepercentage is amper 5 procent. Dat is laag in vergelijking met het percentage bij de gewone criminaliteit.

Kloppen deze cijfers? Zijn dat ook uw bevindingen betreffende het recidivepercentage bij veroordeelde terroristen en geradicaliseerde gedetineerden? Welke conclusies trekt u hieruit?

Hoeveel analisten heeft de Veiligheid van de Staat om aan opvolging te doen? En hoeveel budget?

Hoeveel van de interdepartementale provisie terrorisme wordt daarvoor aan de VSSE gegeven? Hoeveel heeft ze daarvan al ontvangen dit jaar en wanneer komt de rest binnen?

Welke afspraken en communicatie gebeurt er met de lokale autoriteiten?

04.02 Minister Koen Geens: *Mevrouw de voorzitter, mijnheer Segers, wat de recidive in geval van terrorisme betreft, moet ik eerst opmerken dat de studie die aan de oorsprong van uw vragen ligt, het resultaat is van een samenwerking tussen het Egmont Institute en het OCAD. Het spreekt dus voor zich dat het OCAD de resultaten heeft geanalyseerd. Het OCAD heeft daarop zelfs een eigen analyse ontwikkeld.*

Er is geen tegenstrijdigheid tussen de vaststelling van een lage graad van recidive en het gevaar dat door bepaalde diensten wordt benadrukt over de gevaren van recidive bij terrorisme.

Het is duidelijk dat de impact van een recidive, zelfs geïsoleerd, op het gebied van terrorisme niet vergelijkbaar is met bijvoorbeeld een recidive op het gebied van drugs.

*Wat de follow-up betreft tijdens en na het verblijf in de gevangenis, wil ik u erop wijzen dat de deradicalisering of het *disengagement* onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen valt. Het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen werkt uiteraard met hen samen. De psychosociale dienst volgt de gedetineerde tijdens de detentie. De Veiligheid van de Staat is ook betrokken bij de opvolging en maakt een nota voor de andere diensten aan het einde van de straf.*

Mijnheer Segers, uw vraag werd samengevoegd met vragen van de heren Metsu en Pivin. Om die reden werd het antwoord in twee talen opgesteld. Met uw goedvinden zal ik het antwoord nu vertalen, zodat de daarin vervatte elementen niet verdwijnen. Het zal echter wat stuntelig zijn.

Volgens een vraag van de heer Metsu zou ik hebben gezegd dat de VERA-2-methode niet werkt. Ik heb mijn

antwoord op de schriftelijke vraag nr. 211 gecheckt en ik weet niet hoe de heer Metsu tot die conclusie komt. Hij kan het mij nu ook niet zeggen. Ik kan dus slechts verwijzen naar het volledig antwoord en de expliciete conclusie dat de bevindingen met betrekking tot dat instrument positief zijn, wat het tegendeel is van de stelling dat het niet werkt.

De begeleiding van een persoon naar een exit uit de gevangenis valt onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen. De politiediensten en de veiligheidsdiensten staan in voor de opvolging. De twee basisinstrumenten zijn de gegevensbank van het OCAD en de lokale taskforce voor de opvolging van de individuele gevallen en de verdeling van taken.

Wat het lokaal niveau betreft, moet zeker en vast gewezen worden op de Lokale Integrale Veiligheidscel, *la Cellule de Sécurité Intégrale Locale*, die de plaatselijke diensten samenbrengt, inbegrepen de lokale politie, die de spil vormt tussen deze cel en de lokale taskforce.

Het is niet mogelijk om het budget en de inkomsten van de Veiligheid van de Staat gewijd aan die problematiek te detailleren, niet alleen vanwege veiligheidsredenen, maar ook omdat het budget of de betreffende bron van inkomsten niet uitsluitend besteed wordt aan de kwestie van de exit uit de gevangenis, doch ook op het radicalisme en het terrorisme in een breder perspectief slaat.

De interdepartementale provisie heeft een meerjarig karakter, dat in 2019 beëindigd is. De recurrente kosten die aan rekruteringen op basis van deze provisie zijn gebeurd, zijn gedekt door de rest van het budget.

Mijnheer Segers, ik heb daarstraks uit eigen beweging verkeerdelijk gesproken over een gemeenschappelijke databank van het OCAD. De verwijzing naar het OCAD moet echter weggelaten worden. Dat klopt niet.

04.03 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de minister, wij rekenen erop dat u verder zeer strikt toekijkt op die opvolging. Uiteraard kan een en ander nog verbeterd worden. Daarvoor verwijs ik graag naar de ingediende wetsvoorstellen hier in de commissie voor Justitie, niet het minst verwijs ik naar het onze. Ik hoop dat wij daarvan snel werk kunnen maken hier in het Parlement.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

05 Samengevoegde vragen van

- **Stefaan Van Hecke aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De tekortkomingen in het toezicht op vuurwapens" (55005883C)**
- **Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De tekortkomingen in het toezicht op vuurwapens" (55005884C)**

05 Questions jointes de

- **Stefaan Van Hecke à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les manquements concernant le contrôle des armes à feu" (55005883C)**
- **Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les manquements concernant le contrôle des armes à feu" (55005884C)**

05.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, ik merk dat er twee vragen op de agenda geagendeerd stonden, maar ik heb eigenlijk maar één vraag.

Mijnheer de minister, begin mei publiceerde het Vlaams Vredesinstituut een nieuw rapport over de invoer van vuurwapens en munitie in Vlaanderen. Daaruit blijkt dat een en ander voor verbetering vatbaar is. Dat is zo op het niveau van de Gewesten, maar ook federaal lijken maatregelen nodig.

Ik heb al enkele vragen over het Centraal Wapenregister bij de minister van Binnenlandse Zaken ingediend. Voor u heb ik nog een bijkomende vraag, mijnheer de minister.

Voor de invoer van wapens uit Nederland en Luxemburg is vandaag geen vergunning nodig maar een blauwe kaart, maar die heeft geen wettelijke basis. Kan een aanpassing van de federale wapenwet hier soelaas bieden? Zo ja, wenst u ter zake een initiatief te nemen?

05.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Van Hecke, uw vraag bevat tien subvragen. Ik doe mijn best om de

meest belangrijke informatie te geven.

De Vlaamse Dienst Controle Strategische Goederen heeft inderdaad het recht om toegang te krijgen tot het Centraal Wapenregister op basis van artikel 28 van het KB van 20 september 1991. Deze dienst dient zich te wenden tot de federale politie om de toegang tot het Wapenregister te voltooien.

De technische voorbereiding is al klaar. De betrokken ambtenaren hebben eveneens een opleiding genoten. Een protocol tussen de federale politie en de Dienst Controle Strategische Goederen moet nog worden geschreven. De snelheid van uitvoering van deze toegang is afhankelijk van de hoeveelheid aan lopende aanvragen en opdrachten bij de dienst belast met ICT bij de federale politie.

Sinds 2010 is er een nieuwe toepassing van het Centraal Wapenregister in gebruik. De kruising van het Centraal Wapenregister met het Rijksregister en de politionele gegevensbank werkt en is bijzonder nuttig.

De documenten verweer en oorlog zijn documenten uit de oude wapenwet. De controle op het onwettig bezit hiervan wordt uitgevoerd door de diensten van de lokale politie en van de gouverneur.

Heel wat dossiers zijn momenteel nog lopende en maken het voorwerp van onderzoeken uit. Wanneer deze onderzoeken zijn afgesloten, worden de gegevens van het Centraal Wapenregister aangepast. Het Centraal Wapenregister laat wel toe een onderscheid te maken tussen wapenbezit voor sportschieten en wapenbezit voor recreatief schieten.

De materie van private veiligheid behoort tot de bevoegdheid van mijn collega, de minister van Binnenlandse Zaken.

Wat betreft uw vraag over de invoer van wapens uit Nederland en Luxemburg, is de wettelijke basis de EU-richtlijn van 1991. Die voorziet in een voorafgaande vergunning wanneer een vuurwapen van categorie B op het grondgebied van een andere lidstaat wordt verworven. Deze vergunning mag niet aan een ingezetene van een andere lidstaat worden verleend zonder voorafgaande toestemming van die lidstaat.

Import en export van wapens is een bevoegdheid van de Gewesten. In tegenstelling tot het Waalse Gewest voorzien de decreten van het Vlaamse en het Brussels Gewest in een vrijstelling van invoervergunningen voor de Benelux. De zogenaamde blauwe kaart wordt afgegeven door de gouverneurs. Dit document wordt echter geïnterpreteerd als voorafgaande toestemming van de Gewesten.

05.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Zoals gezegd, heb ik ook vragen ingediend voor de minister van Binnenlandse Zaken en ik ben benieuwd naar zijn antwoorden op een aantal bedenkingen die werden geformuleerd in het jaarrapport van het Vlaams Vredesinstituut.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Mathieu Bihet à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La mise en œuvre de l'AR du 25 octobre 2018 et le rôle de la Commission des jeux de hasard" (55006083C)

06 Vraag van Mathieu Bihet aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De toepassing van het KB van 25 oktober 2018 en de rol van de Kansspelcommissie" (55006083C)

06.01 Mathieu Bihet (MR): *Monsieur le ministre, l'A.R. du 25 octobre prévoit notamment une limite de 500 euros par semaine au-delà de laquelle les joueurs ne peuvent pas déposer de l'argent sur leur compte. Mais son article 6, prévoit également que cette limite peut être augmentée moyennant une preuve de solvabilité des joueurs.*

Cependant, la commission des jeux de hasard a adopté une position publique publiée sur son site le 23 janvier dernier qui, dans les faits, interdit ainsi tout dépôt au-delà de 500 euros par semaine. Elle a également publié, le 6 avril dernier, une « nouvelle récente » confirmant la limite des 500 euros par semaine et les invitant, en outre, à exiger le remboursement des montants déposés au-delà de cette limite. Si ces remboursements devaient avoir lieu, vous imaginez aisément l'impact financier catastrophique sur les

opérateurs. Nous parlons ici de dizaines de millions d'euros et cela poussera sans aucun doute certains exploitants vers la cessation de paiements et la faillite. Ce désordre est source d'insécurité juridique tant pour les opérateurs légaux que pour les joueurs.

Par ailleurs, suite à la crise coronavirus, le secteur des jeux de hasard a subi une baisse de 75% de ses recettes à cause de la fermeture des établissements réels depuis le 13 mars et de la quasi-suppression des paris sportifs en ligne. Enfin, vous n'ignorez pas non plus que les sites de jeux en ligne illégaux multiplient actuellement leurs tentatives d'accroche des joueurs sur le marché belge, avec tous les risques que cela comporte.

Pouvez-vous, dans ce cadre, Monsieur le Ministre, expliquer:

Pourquoi le système informatique qui serait, selon la commission des jeux de hasard, nécessaire pour appliquer l'A.R. du 25 octobre 2018 et que vous avez annoncé pour le premier semestre 2020 n'a pas encore été établi?

Comment la commission des jeux de hasard pourrait invoquer aujourd'hui que l'article 6, § 1er, 1°, b) de l'A.R. n'est pas entré en vigueur, faisant soudainement volte-face par rapport à ses positions précédentes?

Pourquoi la commission des jeux de hasard modifie elle-même, sur son site internet, les règles établies par l'A.R.? Ces initiatives ne sont-elles pas susceptibles d'engager la responsabilité de l'Etat?

Quelles solutions et mesures entendez-vous apporter à cette situation désastreuse et de grande insécurité juridique? Comment comptez-vous mettre fin aux demandes de remboursement non fondées suscitées par la commission des jeux de hasard?

Je vous remercie.

06.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Bihet, la liaison informatisée entre la Commission des jeux de hasard et la Banque nationale de Belgique est en cours de développement. Avec un partenaire externe, la Commission des jeux de hasard a entrepris les premiers tests du système. Pour la date effective de début, la Commission est dépendante des adaptations effectuées au sein de la Banque nationale. Les budgets nécessaires à celles-ci ont déjà été approuvés en 2019.

La position de la Commission relative à la limite imposée aux joueurs reste inchangée. Elle applique le texte de l'arrêté royal, tant dans la position publique publiée le 23 janvier 2020 que dans le memorandum paru le 6 avril dernier. Si un joueur souhaite engager une action contre un opérateur pour atteinte à ladite limite, ni la Commission des jeux de hasard ni le ministre ne peuvent l'en dissuader.

Pour l'instant, la Commission n'a pas connaissance d'éventuelles procédures judiciaires relatives à cet aspect. Je vous remercie de votre attention.

06.03 Mathieu Bihet (MR): Merci pour votre réponse, monsieur le ministre.

Des actions judiciaires ont pourtant déjà été intentées contre au moins un opérateur de jeu en ligne, ce qui pose question quant à la position de la Commission des jeux, qui a un caractère rétroactif. En effet, elle a publié cette position sur son site internet. Cette position est publique et concerne le remboursement. Elle est dangereuse pour les opérateurs qui se voient déjà, comme je le disais dans ma question, privés d'une très grande partie de leurs revenus, vu les mesures de confinement. Cette publication et son caractère rétroactif créent une nouvelle incertitude qui paraît quand même curieuse. Elle entend fragiliser encore un peu plus le secteur. Nous serons très vigilants à ce sujet. Je vous remercie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Een Syrisch meisje op de luchthaven van Zaventem" (55006153C)

07 Question de Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Une jeune Syrienne à l'aéroport de Zaventem" (55006153C)

07.01 Ben Segers (sp.a): *In De Standaard van 13 mei lezen we over een Syrisch meisje dat op 5 mei met een vlucht vanuit Athene op Zaventem landde. Tijdens een eerste contact zou ze gezegd hebben dat ze meerderjarig was. Ze zou dat hebben bijgesteld op het ogenblik dat ze te horen kreeg dat ze teruggestuurd*

zou worden.

We begrijpen het zo dat het meisje op 6 mei opnieuw gehoord zou zijn, in het bijzijn van iemand van de grensinspectie die Arabisch sprak. Toen heeft ze verklaard dat ze minderjarig is. Toch zou het nog een dag geduurd hebben voor de Dienst Voogdij werd verwittigd, nadat Myria contact had opgenomen. Dit zou gebeurd zijn nadat een advocaat zich het lot van het meisje had aangetrokken, omdat het burgerplatform hem gealarmeerd had. In tussentijd werd ze twee dagen lang vastgehouden op de luchthaven. Volgens DVZ daarentegen werd 'meteen' de Dienst Voogdij ingeschakeld. Er zou meteen een signalementsfiche zijn opgesteld en naar de Dienst Voogdij gestuurd.

Op welke exacte datum werd er volgens uw informatie een signalementsfiche opgesteld? Op welke dag werd die dag naar de Dienst Voogdij gestuurd?

Klopt het dat het meisje twee dagen werd vastgehouden op de luchthaven?

Het meisje deed zich voor als meerderjarige maar was minderjarig. Hoe komt het dat er geen alarmbellen afgingen dat het wel degelijk om een minderjarig meisje gingen (zelfs als er verklaringen in de andere richting waren)? Welke afspraken met de Dienst Voogdij bestaan hierover?

Zou de Dienst Voogdij op de hoogte geweest zijn zonder tussenkomsten via het burgerplatform, een advocaat en Myria?

Bestaat er een protocol over de manier waarop omgegaan moet worden met NBMV's op de luchthaven? Wat staat daarin? Is dat beschikbaar, en zo ja, hoe?

Werkt het systeem voor leeftijdsbepaling van NBMV's en contactname met de Dienst Voogdij vanuit de luchthaven(s) volgens u goed? Wat moet er eventueel bijgesteld worden?

Hoe vaak werden het voorbije jaar leeftijdsteams afgenomen van personen die landden op Zaventem en zich voordeden als meerderjarigen terwijl vermoed werd dat het om minderjarigen ging?

Werden recent nog vormingen aangeboden aan grenspolitie omtrent het signaleren van NBMV?

Kan u tot slot alstublieft werk maken van het beantwoorden van mijn schriftelijke vraag over 'niet-begeleide minderjarigen die zich als meerderjarige voordoen'? (nr. 0228, ingediend op 20 januari)

07.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Segers, op 7 mei heeft de dienst Voogdij van de FOD Justitie een signalementsfiche over het betrokken meisje ontvangen van de luchtvaartpolitie te Brussel-Nationaal. Op basis van de uiterlijke kenmerken is het onmogelijk om uit te maken wat haar leeftijd is, 16, 17 of 18 jaar.

De dienst Voogdij heeft na het ontvangen van de fiche onmiddellijk een voogd aangesteld. Voor wat voorafging aan het signalement van 7 mei, verwijs ik u voor meer informatie naar mijn collega's, de minister van Asiel en Migratie, mevrouw De Block, en de minister van Binnenlandse Zaken, de heer De Crem.

Er bestaat geen protocol tussen de dienst Voogdij en de luchthavenpolitie. De reglementering daaromtrent is duidelijk omschreven in onder meer de voogdijwet en de omzendbrief van 8 mei 2015 betreffende de signalementsfiche van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Daarnaast zijn er in het verleden nog verscheidene werkvergaderingen geweest tussen de Dienst Voogdij en de luchthavenpolitie. De samenwerking tussen die diensten verloopt goed.

Wanneer een niet-begeleide minderjarige vreemdeling in de luchthaven wordt aangetroffen, worden de dienst Voogdij en de Dienst Vreemdelingenzaken zo snel mogelijk op de hoogte gebracht. Na het ontvangen van de signalisatiefiche doet de Dienst Voogdij het nodige. Af en toe krijgt die dienst kennis van personen die zich in de luchthaven of in een gesloten centrum voordoen als meerderjarigen, terwijl er vermoedens zijn dat zij minderjarig zijn.

Bij dit soort gevallen ging en gaat de dienst Voogdij omzichtig te werk, met het oog op de identificatie en de vaststelling van de leeftijd. Dit valt zeer zelden voor en de databank van de dienst laat niet toe om hierover cijfers te geven.

De vorming van de politie omtrent het signaleren van de niet-begeleide minderjarigen is geen bevoegdheid

van mijn departement, die slechts de dienst Voogdij behelst.

Tot slot kan ik u melden dat ik de bevoegde dienst heb gevraagd om snel een antwoord te geven op uw schriftelijke vraag. Ik dank u, mijnheer Segers.

07.03 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ook bedankt voor het engagement voor het beantwoorden van de schriftelijke vraag.

U verwijst voor een essentiële fase door naar uw collega's. Dat is jammer want we verwachten een geïntegreerde aanpak. Wij stellen inderdaad vast dat de werking in Zaventem te zeer een *black box* is. De afspraken zijn aan verduidelijking toe.

Ik wil u graag een *good practice* meegeven. In Nederland lijkt de werking van de voogdij aan de grens goed te werken. Die is daar in handen van de Stichting NIDOS. Een afdeling van die dienst zit op de luchthaven van Schiphol. Het zou een aanbeveling kunnen zijn om dit ook in Zaventem te organiseren. Of het naar analogie voor België dan gaat over de dienst Voogdij dan wel een stichting, maakt mij niet zozeer uit. Het gaat mij eerder om het principe van daar aanwezig te zijn.

Het Schipholteam van NIDOS is namelijk permanent op de luchthaven aanwezig en voert per direct ook de voorlopige voogdij uit over de niet-begeleide minderjarigen die aan de grens aankomen.

België heeft nood daaraan, ook als objectieve controle voor de Dienst Vreemdelingenzaken op die preciaire plaatsen aan de grens.

Nu is de rol van de dienst Voogdij te afhankelijk. Sommigen zeggen ook dat de dienst Voogdij te braaf of te beperkt is, omdat het steeds de Dienst Vreemdelingenzaken is die iets moet melden. Dat blijkt nu ook uit uw antwoord, doordat u het ook deels naar uw collega's doorstuurt. Daardoor ontstaan dergelijke omstandigheden, waarbij de DVZ iets meldt of op zijn eigen manier interpreteert.

Ik wil dus heel graag pleiten voor een dergelijk geïntegreerd systeem naar Nederlands model. Ik hoop dat u de suggestie wil onderzoeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.03 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17 h 03.*